

Õiguskantsler

Teie 04.10.2023 nr

Meie 11.10.2023 nr 14-1/231432/2305224

Austatud avaldaja

Täna Teid oluliste küsimuste eest. Jagan Teie muret eesti keele käekäigu pärast ja olen nõus, et eesti keel vajab pidevat hoolt ja kaitset. Eesti Vabariik on eesti keele ainus kodu. [Põhiseaduse preambul](#) paneb eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestmise ja arengu eest seismise kohustuse nii riigile kui ka kõikidele kodanikele (vt [Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Preambul, kommentaarid nr 16 ja 17](#)).

[Põhiseaduse § 6](#) on üks neid Põhiseaduse sätteid, mida saab muuta ainult rahvahääletusega. Selle sätte kohaselt on Eesti ainus riigikeel eesti keel ning seega on eesti keel erilise kaitse all. Eesti keel on avalikus kasutuses üldkohustuslik.

Keeleseaduse täitmist kontrollib Keeleamet. Vajaduse korral tehakse eesti keele kasutamise nõuete rikkujale ettekirjutus ja ettekirjutuse eiramise eest määratakse rahaträhv, samuti kontrollitakse töötajate eesti keele oskust. Keeleameti tegevuse kohta saate lähemalt lugeda [ameti kodulehelt](#).

Kinnitan Teile, et ei haiglas ega arsti juures ei ole kellelgi õigust nõuda arstidelt ja õdedelt eesti keele asemel suhtlemist vene keeles või mõnes muus keeles. Seaduse kohaselt peavad arstid, õed ja hooldajad oskama piisavalt eesti keelt. Loomulikult aitavad arstid ja õed ka neid patsiente, kes eesti keelt ei oska.

Märkisite oma kirjas, et ühes kaubandusketis kõlavad venekeelsed helireklaamid ning restoranides kasutatakse mitmekeelseid menüüsid. Keeleseaduse järgi peab Eestis saama kõiki asju ajada eesti keeles, see nõue kehtib ka kaubandus- ja teenindusasutuste kohta. Kui lisaks eesti keelele antakse teavet ka muudes keeltes, ei ole see otseselt keelatud.

Samas saame me kõik nõudlike kodanike ja tarbijatena kujundada väärtusruumi, näiteks mitte külastada asutusi, mille helikujundus ja muu suhtluskultuur ei vasta meie tõekspidamistele. Klientide rahulolematuse ja solidaarne käitumine on tarbimisühiskonnas peamine jõud, mis sunnib ettevõtteid oma suhtluskultuuri muutma. Näiteks raudteel reisiliiklust korraldava Elron lõpetas pärast Venemaa täiemahulist sõjalist sissetungi Ukrainasse avalikkuse survele venekeelse häälteavituse Balti jaamas.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee